Nr 110

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 13 Września v. s. 1826 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE:

Moskwa dnia 26 sierpnia.

(Journal de St. Petersbourg.)

KORONACYA
NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA
NIKOŁAJA I.

W niedzielę, d. 22 sierpnia, dopełnioną została w naszych murach ceremonija Koronacyi CESARZA NIKOŁAJA I; był to dzień, w którym na zawsze uświęcone i pobłogosławione zostały węzły, zawarte, z jedney strony przez prawa nayświętsze, a z drugiey przez wdzięczność, poświęcenie się i przywiązanie bez granic, pomiędzy MONARCHĄ a jego narodem; w którym religija rozwinęła to wszystko, cokolwiek miała nayświętszego i nayokazalszego; tron całą swą wspaniałość i wielkość; dzień nakoniec, w którym Państwo Rossyyskie zajaśniało razem w majestacie, swoich starożytnych podań, i w orszaku swey potęgi chwały teraźnieyszey, jednających dla niey poważenie.

Wiadomość o Koronacyi była obwieszczona mieszkańcom Moskwy ze zwykłemi uroczystościami. W dniach 19, 20 i 21 sierpnia, Jenerał Hrabia *Lambert*, dway Wielcy-Mistrzowie obrzędów, Xiążę *Grzegorz Gagarin* i Hrabia *Worończow-Daszkow*, cztérey Mistrzowie obrzędów, dway Heroldowie herbowi z eskortą dwóch szwadronów gwardyi konney, mieli polecenie ogłoszenia po różnych częściach miasta, odezwy w brzmieniu następującém: „Nasz Nayjaśnieyszy, Naywyższy i Naypotężnieyszy Monarcha, Cesarz NIKOŁAY I, wstąpiwszy na Tron SWOICH przodków, przykładem Monarchów, swoich chwalebnych poprzedników, raczył rozkazać, aby Koronacya JEGO CESARSKIEY Mości, jako też Jego Namaszczenie odbyło się, za pomocą Wszechmocnego, dnia 22 miesiąca sierpnia, przypuszczając do tego Wysokiego aktu SWOJĘ naymilszą Małżonkę CESARZOWĄ ALEXANDRĘ. Wypadek ten uroczysty obwieszcza się ninieyszém ogłoszeniem wszystkim wiernym poddanym JEGO CESARSKIEY Mości, aby w tym dniu szczęśliwym, podwajając swoję żarliwość w modłach do Króla Królów, błagali go o zlanie łask jego wszechmocnego błogosławieństwa, na panowanie JEGO CESARSKIEY Mości, i prosili o utrzymanie przez cały ciąg jego, spokoyności i pokoju, ku chwale swojego świętego imienia, i trwałey Państwa pomyślności."

W wigiliją Koronacyi, przeniesiono znamiona dostoyności CESARSKIEY do izby audyencyonalney. W niedzielę, d. 22 o godzinie 7 zrana, 21 wystrzałów działowych dało znak woyskom, aby się udały do środka *Kremla* i innych stanowisk im wyznaczonych. W soborze Wniebowzięcia, odprawowano modły za zachowanie w zdrowiu JEGO CESARSKIEY Mości; a po odprawieniu godzin, duchowieństwo, ubrane pontyfikalnie czekało przybycia CESARZA. W chwili gdy CESARZ i Jego Dostoyna Małżonka mieli się udać ze swoich wnętrznych apartamentów do izby audyencyonalney, NAYJAŚNIEYSZA CESARZOWA MATKA, poprzedzana od swego Dworu, w assystencyi Wielkiego Szambelana Hrabiego *Litta*, w koronie na głowie i w płaszczu CESARSKIM, który przytrzymywali cztérey Szambellanowie i Wielki Koniuszy *Muchanow*, udała się do Soboru, gdzie ciało dyplomatyczne, i osoby trzech klass pierwszych, były już zgromadzone. JEY CESARSKA Mość postępując pod baldachimem z lamy złotey i srébrney, zajęła Tron dla SIEBIE przygotowany na podniesieniu, gdzie były wzniesione Trony NN. CESARZA i CESARZOWEY ALEXANDRY. J. C. W. Wielki Xiąże NASTĘPCA TRONU, Wielka Xiężna HELENA, J. K. W. Xiąże *Karol* Pruski, jako też J. K. W. Xiąże *Alexander* Wirtemberski, Xiężniczka *Marya* jego córka, i Xiąże Hessko-Homburgski, zajęli mieysca nie daleko CESARZOWEY MATKI. Wkrótce huk kotłów i odgłos dzwonów zapowiedziały chwilę, w którey orszak CESARZA i CESARZOWEY ALEXANDRY wyruszył w porządku następującym.

1. Dway oficerowie kawalergardów na czele oddziału tegoż korpusu.
2. Dwudziestu Paziów i szesnastu Kamer-paziów, za nimi Guwerner paziów.
3. Dway Mistrzowie obrzędów.
4. Starszyzna zgromadzenia kupieckiego, ze wszystkich miast gubernijalnych Państwa.
5. Urzędnicy rady mieyskiey i magistratow.
6. Urzędnicy wszystkich władz, sądów i zakładów CESARSKICH, będących w Moskwie, wedle swey dawności.
7. Uniwersytet Moskiewski.
8. Deputacya Kozaków Dońskich, poprzedzana przez Atamana.
9. Marszałkowie szlacheccy wszystkich Guberniy Państwa.
10. Rządzący Senat.
11. Rada Państwa.
12. Dway Wielcy Mistrzowie obrzędów, Xiąże *Grzegorz Gagarin* i Hrabia *Worończow-Daszkow*.
13. Naywyższy Mistrz obrzędów Koronacyi, Hrabia *Stanisław Potocki*.
14. Dway heroldowie herbowi w swoich ubiorach i ze swemi laskami.
15. Znamiona CESARSKIE, niesione na węzgłowiach z lamy złotey, przez osoby niżey wyrażone, jak następuje:

Łańcuch orderu świętego Andrzeja, Xiąże *Alexy Kurakin*.

Chorągiew Państwa, Jenerał *Wasilczykow*.

Pieczęć Państwa, Hrabia *Nesselrode*.

Miecz Państwa, Hrabia *Piotr Tołstoy*.

Purpura CESARZOWEY na dwóch węzgłowiach, *Łański* minister spraw wewnętrznych, i Xiąże A. *Golicyn*.

Purpura CESARZA na dwóch węzgłowiach, Hrabia *Langeron* i Xiąże J. *Łabanow-Rostowski*.

Jabłko CESARSKIE, Xiąże D. *Łobanow-Rostowski*.

Berło, Hrabia *Gołowkin*.

Mnieysza Korona CESARSKĄ, Admirał *Mordwinów*.

Wielką Koronę CESARSKĄ, Xiąże *Łopuchin*.

16. Oddział kawalergardów.
17. Dway Marszałkowie Dworu, Baron *Albedill* i *Naryszkin*.
18. Wielki Marszałek Koronacyyny Xiąże *Jussupow*.
19. NAYJAŚNIEYSZY CESARZ, mając po bokach za assystentów, JJ. CC. WW. NN. Wielkiego Xięcia KONSTANTEGO i Wielkiego Xięcia MICHAŁA. — PP. Adjutanci i Jenerał-Adjutanci CESARZA po-

przedzali Jego Cesarską Mość i szli po obu stronach znamion Cesarskich. Za Cesarzem postępowali, Naczelnik Głównego Sztabu, Jenerał-Adjutant dežurny i dowódzca regimentu połączonego kiryssyerów gwardyi, z dobytym pałaszem w ręku.

20. Nayjaśnieysza Cesarzowa Alexandra, mająca po bokach za assystentów, Marszałka Hrabiego *Sakena*, Hrabiego *Koczubeja* i Xięcia P. *Wołkońskiego*.

Baldachim, pod którym postępowali NN. CC. II., niosło szesnastu Jenerał-majorów, a sznury były przytrzymywane przez szesnastu Jenerał-poruczników.

21. Damy honorowe, Panny honorowe pełniące służbę, Urzędnicy, Wielcy Urzędnicy Dworu i Szambellanowie wyznaczeni do niesienia Purpur Ich Cesarskich Mości.

22. Oddział Kawalergardów.

23. Zgromadzenie znakomitszey Szlachty Rossyyskiey, reprezentowane przez jednego członka z każdey familii, idących po trzech rzędem, a mających na czele jednego z naywyższych w stopniu.

24. Zgromadzenie przedsiębierców rękodzielni i fabryk, po trzech rzędem.

25. Zgromadzenie kupców pierwszey gildy w Moskwie, po trzech rzędem.

26. Nakoniec, oddział Kawalergardów.

W czasie przeyścia Cesarza, woyska uszykowane wewnątrz *Kremla*, oddały Mu honory woyskowe. Nayjaśnieyszy Cesarz został przyjętym przy weyściu do Kościoła, przez Metropolitę Nowgorodzkiego, z Krzyżem; Metropolita Kijowski podał J. C. M. wodę święconą, a Arcy-biskup Moskiewski krótko przemówił do J. C. M. Pośród Soboru wznosił się baldachim z axamitu karmazynowego, przepysznie ozdobiony galonami, frenzlami, sznurami i żołędziami złotemi. Na podniebieniu baldachimu wyszyty był herb Państwa, a do koła herby: Kijowski, Włodzimierski, Kazański, Astrachański, Sybirski i Taurycki. Tron wznosił się na dwunastu stopniach, przedzielonych dwoma odpoczynkami; po prawey stronie krzesła Cesarza, okrytego axamitem karmazynowym i obszytego galonami złotemi, w równey wysokości stało krzesło N. Cesarzowey. Stół przykryty złotogłowem, a przeznaczony na złożenie znamion Cesarskich Namaszczenia, stał po lewey stronie Tronu. Ściany kościoła, stopnie Ołtarza, mieysca zajęte przez śpiewaków, po obu stronach Przybytku, okryte były suknem ponsowem. Wzdłuż ścian Soboru, porobione były balkony dla Ciała dyplomatycznego i znakomitszych w kraju Osób.

Gdy NN. Cesarz i Cesarzowa, którzy postępowali od krużganku czerwonego, aż do drzwi kościelnych pod baldachimem, lśniącym się od złota i srébra, weszli wewnątrz świątyni, Nayjaśnieysi Małżonkowie pokłonili się trzykrotnie przed Przybytkiem, ucałowali Obrazy śś. i usiedli na swych Tronach. Wówczas Biskupi, Archimandryci, Duchowieństwo celebrujące, stojąc we dwa rzędy od stopni Tronu, aż do Przybytku, zaintonowali psalm: *Łaskawość i sąd zaśpiewam Tobie Panie*. Gdy Ich Cesarskie Mości całowali Obrazy śś., Urzędnicy wyznaczeni do niesienia Znamion Cesarskich, złożyli je na przeznaczonym do tego stole, a potém udali się do zajęcia na stopniach mieysc, każdemu ceremonijałem przepisanych.

Heroldowie herbowi, którzy poprzedzali ozdoby Cesarskie, zatrzymali się po obu stronach Tronu na ostatnich stopniach.

Naywyższy Marszałek Koronacyyny, Marszałkowie Dworu i Naywyższy Mistrz obrzędów Koronacyi, po odprowadzeniu Jego Cesarskiey Mości do Tronu, stanęli na pierwszem stopni piętrze; Naywyższy Marszałek i Naywyższy Mistrz obrzędów Koronacyi po środku, a Marszałkowie Dworu po bokach; assystenci Cesarza na podniesieniu Tronu, z obu stron Jego Cesarskiey Mości, równie jak assystenci Cesarzowey; Wielcy Mistrzowie obrzędów na ósmym stopniu, a nakoniec Mistrzowie obrzędów, pomiędzy pierwszemi kolumnami Soboru, około Tronu, po dwóch z każdey strony. Z obu stron podnoża Tronu uszykowani byli Oficerowie Kawalergardów, z dobytemi pałaszami. Jenerałowie i inni Urzędnicy, składający orszak, zajęli mieysca w osobnych galeryach.

Wówczas, Metropolita Nowgorodzki, Pierwszy członek Nayświętszego Synodu, rozpoczął celebrowanie Koronacyi, podług rytuału, uświęconego przez Kościoł Greko-Rossyyski, podając Cesarzowi Skład Apostolski, który J. C. M głośno przeczytał. Po wysłuchaniu Ewangelii ś. Cesarz rozkazał, aby Znamiona Cesarskie Poświęcenia były Mu przyniesione; wtedy Metropolita podał Mu na węzgłowiach Purpurę Cesarską, którą J. C. M. na Siebie przywdział, a tymczasem odmawiano zwyczayne modlitwy. Skoro Jego Cesarska Mość rozkazał potym przynieść Sobie Koronę Cesarską, Xiążę *Łopuchin* wziął ją ze stołu i odniósł Metropolicie, który ją podał Cesarzowi na węzgłowiu. Jak tylko J. C. M. włożył Koronę na Swą Głowę, Metropolita, miał do Niego przemówienie, którego oto brzmienie dosłowne: „Nay- „prawowiernieyszy, Naypotężnieyszy, Naywiększy „Cesarzu Wszech Rossyy! Ozdoba ta widoma i „materyalna, zdobiąca Twe czoło, jest obrazem „aktu tajemniczego, którym Jezus Chrystus, Król „chwały, koronuje Ciebie w tey chwili, Ciebie Gło- „wę Narodu Rossyyskiego, za pośrednictwem swe- „go świętego błogosławieństwa, utwierdzając Cię „we władzy nieograniczoney i Naywyższey, którą „sprawujesz nad swemi poddanymi.“

Metropolita, przyjąwszy Berło i Jabłko z rąk Hrabiego *Gołowkina* i Xięcia *Łabanowa-Rostowskiego*, zaniósł je do Cesarza, odmawiając podobnie, jak wprzódy, modlitwę rytuałem wskazaną i przemówił do J. C. M. — „Nayprawowiernieyszy, „szy, Naypotężnieyszy i Naywiększy Cesarzu „Wszech Rossyy, którego Bóg ukoronował, na „którego Bóg teraz zlał swoje dary i łaski, przyym „Berło i Jabłko; są to znaki widome władzy „Naywyższey, którą Wszechmocny dał Ci nad „Twojemi ludy, abyś niemi rządził i sprawiał ca- „łe szczęście, jakiego pragną.“ J. C. M. przyjąwszy Berło prawą ręką, a Jabłko lewą, usiadł na swoim Tronie. Wezwał do Siebie N. Cesarzową, która przyklękła dla przyjęcia Korony, którą Cesarz włożył na głowę Swey Nayjaśnieyszey Małżonki, a potém znowu na Swoję. Wówczas przyniesiono mnieyszą Koronę, którą Cesarz włożył na głowę Cesarzowey; Damy honorowe Marszałkowa *Kamieńska*, Xiężna *Łopuchinowa*, Xiężna *Woldemar-Golicynowa*, P. *Hlebowa* i Hrabianka *Orłowna-Czesmeńska*, zbliżyły się dla jey poprawienia. Podano potym Cesarzowi Purpurę Cesarską i Łańcuch Orderu S. Andrzeja, które zostały złożone, przez też Damy, na ramiona i szyję Cesarzowey, po czém Cesarz przywdział ozdoby, które był złożył na węzgłowiu. Archidyakon ogłosił wszystkie tytuły Cesarza i zaintonował wiersz: *Panie zbaw Cesarza*, który śpiewacy trzykrotnie powtórzyli. Cesarzowa Matka, pierwsza udała się powinszować Cesarzowi. Nayjaśnieyszy Jey Syn, wystąpił naprzeciw Niey i odpowiedział Jey uściśnieniem, widocznem wzruszeniem, które dzielili wszyscy przytomni. Mało kto mógł się od łez wstrzymać, nadewszystko kiedy Cesarz usciskał Wielkiego Xięcia Konstantego, który zebrał w tey chwili naypięknieysze owoce swoich szlachetnych ofiar. Potém Duchowieństwo i wszyscy assystujący złożyli swoje powinszowania Cesarzowi, pozdrawiając trzykrotnie J. C. M. z mieysc swoich. Tenże Archidyakon zaintonował wtenczas wiersz *Panie zbaw Cesarzową*. Natychmiast dzwony po wszystkich kościołach słyszeć się dały, a za danym znakiem, zaczęto strzelać z dział 101 razy: gdy głos dzwonów i huk artyllery ucichł, N. Cesarz, podniosłszy się z Tronu i oddawszy Berło i Jabłko Urzędnikom, którzy je nieśli pod czas processyi, przykląkł i odczytał modlitwę następną, podaną przez Metropolitę:

„Boże Wszechmogący, przez którego panują „Królowie, którego słowo wszystko, co jest, stwo- „rzyło, którego mądrość naucza człowieka, a któ- „ry rządzisz światem w sprawiedliwości i praw- „dzie, raczyłeś mię wybrać i przeznaczyć za Mo-

„narchę i Sędziego sławnego Państwa Rossyyskie-
„go; uznaję twoje czcigodne względem mnie wy-
„roki, i składam ci dzięki, upadając przed Two-
„im Swiętym Majestatem. Udziel mi, Panie, si-
„ły i sposobności do wypełniania tego obowiązku,
„któryś na mnie włożył; racz mię wspiérać i o-
„świecać o powinnościach tego wysokiego powo-
„łania. Niech mądrość pochodząca od Twego Tro-
„nu, przewodniczy moim sądom. Zeszliy mi swych
„Swiętych z wysokości niebios, abym się nauczył,
„co jest przyjemne twym oczom i słuszne podług
„twoich zaleceń. Niech me serce będzie w twém
„ręku; niech nie przestaje mię ostrzegać, ku twey
„większey chwale, o wszystkiém, co może bydź z
„pożytkiem tych, których mi szczęście powierzy-
„łeś. Obym był w stanie zdać przed tobą bez trwo-
„gi sprawę, w dniu straszliwym twojego sądu,
„przez zasługi i łaskę Jezusa Chrystusa, twojego
„syna jednorodzonego! Niech twe imie będzie wiel-
„bione na zawsze, wespół z imieniem jego i Du-
„cha swiętego ożywiciela. Amen "

Po skończeniu tey modlitwy, Metropolita i wszyscy assystujący padli na kolana, dla zasłania także swoich błagań do Naywyższego. Po mowie mianey przez metropolitę, nastąpiło *Te Deum*, przez chor spiewane przy odgłosie wszystkich dzwonów, a po którem nastąpiła Msza ś. Nigdy wzniosłość śpiewu Kościoła Rossyyskiego, mocniey się czuć nie dała, jak w czasie tey mszy, gdzie głosy czyste, harmoniyne, potężne i dzwięczne, składały koncert, naylepiey jednoczący się ze wspaniałością mieysca i wielkością modłów. Cesarz zujął Swoję Koronę, oddał ją tym, którzy niesli, i dopiero ku końcowi Mszy ś. włożył na swą Głowę.

Nim zaspiewano kanon mszalny, Wicegubernator Moskiewski, z dwóma urzędnikami, rozciągnął na przeyście Cesarza, od Tronu aż do Ołtarza, kobierzec z karmazynowego axamitu, obszyty galonami, który pokryto innym kobiercem ze złotogłowu przy Drzwiach Królewskich. Jak tylko Arcybiskupi celebrujący i reszta Duchowieństwa przyjęli Kommuniją ś. w Przybytku, a Drzwi Przybytku zostały otwarte, dway Biskupi, w assystencyi Archidyakonów, postąpili od Ołtarza do J. C. M. dla oznaymienia, iż nadeszła chwila Namaszczenia; natychmiast Cesarz, nie zrzucając Purpury, poprzedzając Cesarzową zeszedł z Tronu i udał się do Drzwi Przybytku. II. CC. MM. poprzedzani byli przez Wielkich Mistrzów obrzędów; pośrod których był Naywyższy Mistrz obrzędów Koronacyi, Marszałków Dworu i Naywyższego Marszałka Koronacyi. Urzędnicy niosący Koronę, Berło i Jabłko, szli przed II. CC. MM. Assystenci Ich Cesarskich Mości i dway Pierwsi Oficerowie Kawalergardów postępowali obok II. CC. MM. Wszystkie osoby, za przybyciem Cesarza do Drzwi Przybytku, zatrzymały się przy weyściu do Przybytku.

N. Cesarz stanął na kobiercu ze złotogłowiu przy weyściu do Przybytku, a N. Cesarzowa zatrzymała się w pewney odległości. Korona, Berło i Jabłko, były trzymane, aż do końca Namaszczenia i Kommunii ś. przez też Osoby, które je pierwiey niosły. Metropolita Nowgorodzki, trzymając naczynie do tego służące, a w którém były Oleje śś., omoczył w nie rószczkę złotą, dla namaszczenia nią ciała, powiek, nozdrzy, ust, uszu, piersi J. C. M. jako też dłoni i wierzchu rąk, mówiąc: *Pieczęć daru Ducha Swiętego.* Nayprzewielebnieyszy *Eugenius:* Metropolita Kijowski, przeznaczony do otarcia na częściach pomazanych, śladów ś. Namaszczenia, zbliżył się do J. C. M. dla wypełnienia tego obowiązku. Po skończoney ceremonii Namaszczenia, zaczęto bić we dzwony, i w tymże czasie z dział dano 101 wystrzałów. Gdy N. Cesarzowa stanęła z kolei na tém samém złotogłowie, Metropolita dopełnił Namaszczenia Olejami śś., lecz tylko na czole. Slady ś. Namaszczenia otarł Arcybiskup Moskiewski. Po czém Metropolita wprowadził Cesarza Drzwiami Królewskiemi do Ołtarza, gdzie J. C. M. zatrzymał się na złotogłowiu przed Stołem ś. i kommunikował pod dwiema postaciami, wedłé obrzędu, ustanowionego dla Dostoyności Cesarskiey. Drugi Arcybiskup podał J. C. M. chleb ś. i wino, a trzeci wodę do umycia się. Po Kommunii Cesarz udał się na swe mieysce; Ozdoby Cesarskie zostały tam przeniesione, gdy tymczasem Cesarzowa zbliżała się do Drzwi Przybytku i przyjęła przy nich Kommuniją ś. wedle zwyczaynego rytu. Skoro potém Jey Cesarska Mość udała się do Cesarza, Oboje weszli na Tron, i pozostali na nim aż do końca Mszy ś. Osoby, które niosły znamiona Cesarskie, powróciły także na swe mieysca. Po skończeniu Mszy ś., wszyscy Urzędnicy, należący do orszaku wyszli z Soboru drzwiami północnemi, i uszykowali się w tymże, jak wprzódy porządku. N. Cesarzowa Matka opuściła Sobor z II. CC. WW. i udała się do swoich apartamentów wewnętrznych, postępując w tym porządku, jaki był zachowany w czasie Jey przybycia do Soboru. Jey Cesarska Mość odebrała w przeyściu naygłębszy hołd uczuć wzbudzanych w nas zawsze Jey obecnością.

NN. Cesarz i Cesarzowa, po wyyściu z kościoła drzwiami północnemi, udali się, poprzedzani swoim orszakiem i pod baldachimem, do Kościoła ś. Michała Archanioła. Wszystkie osoby, należące do orszaku, przeszły Sobor i wyszły drzwiami zachodniemi, do Kościoła Zwiastowania; II. CC. MM., ucałowawszy obrazy śś., pokłonili się przed grobowcami Swoich Przodków. Nayjaśnieyszy Cesarz udał się potém z tymże orszakiem do Soboru Zwiastowania, gdzie zachowano ceremoniał podobny, jak w Soborze ś. Michała Archanioła. Biskupi i Duchowieństwo tych kościołów wyszli na spotkanie II. CC. MM. z Krzyżem i wodą święconą. W czasie tey uroczystey processyi, Cesarz miał na Sobie Koronę i Purpurę Cesarską, a w ręku trzymał Berło i Jabłko. Gdy przechodził, Woyska oddawały honory J. C. M. przy odgłosie muzyki i bębnów. W ten czas, po raz trzeci 101 wystrzałów słyszeć się dało. Za przybyciem do krużganku, zwanego *krasnoje krylco*, II. CC. MM. weszli do Swych apartamentów wewnętrznych, i pozostali tam, aż póki wszystkiego nie przygotowano do uczty koronacyyney w sali pałacu dawnych Carów, zwaney *Granowitaja Pałata.* W tym przeciągu czasu, Cesarz ukazał się na balkonie, a radość publiczna natychmiast rozległa się w okrzykach powszechnych i długo powtarzanych.

O godzinie 2 z południa, Naywyższy Marszałek Koronacyyny, gdy oznaymił, iż stół był nakryty N. Cesarz Jegomość i NN. Cesarzowe, w Swoich szatach Cesarskich, udali się do pomienioney sali, poprzedzani przez Mistrzów i Wielkich Mistrzów obrzędów, Wielkich Dygnitarzy Koronnych i Naywyższego Marszałka Koronacyynego. Adjutanci bokowi i Jenerał-adjutanci, Sekretarze stanu i Urzędniey Dworu, szli po bokach N. Cesarza. Podwóyny szereg Kawalergardów stał z obu stron przeyścia. Przyozdobiono z tey okoliczności salę: *Granowitaja Pałata* zwaną, z gustem i wytwornością. Powleczona była axamitem karmazynowym, opasanym galonami złotemi; dokoła pilastru środkowego podpierającego sklepienie, rozłożony był starożytny przybor stołowy, niezmiernie kosztowny. Pomiędzy oknami były naprzemian herby Państwa i cyfry złote, pod koronami; nad oknami malowane były herby wszystkich guberniy Państwa. Po prawey stronie wznosił się Tron, okryty axamitem karmazynowym i opasany galonami, frędzlami i żołędziami złotemi; na zwieszeniu baldachimu wyszyty był Orzeł Cesarski, a na podniebieniu Cyfra Cesarza. Obicia ze złotogłowu, zasianego Orłami, a podszytego gronostajami, zdobiły wnętrze Tronu; zewnątrz zaś był okryty draperyami z axamitu karmazynowego, z galonami i frędzlami złotémi; pośród Tronu umieszczono krzesło Cesarza, a przed niém stół; z prawey strony krzesło Cesarzowey Matki, a z lewey Cesarzowey Alexandry. W pewney od tronu odległości były zastawione stoły dla Osób dwóch klass pierwszych i Rady Państwa. Mistrzowie obrzędów wprzódy jeszcze wprowadzili do sali wyższe Duchowieństwo, Ciało dyplomatyczne i O-

soby płci obojey, mające uczęstniczyć na uczcie. Damy uszykowały się po prawey stronie, Duchowieństwo zaś i mężczyźni po lewey. Ciało dyplomatyczne zajęło mieysca na przeciw. Gdy II. CC. MM. wkrótce przybyli i usiedli przy stole dla Nich przygotowanym, wszyscy Wielcy Dygnitarze Koronni, stanęli za Ich krzesłami. Krayczy P. *Łasuński* znaydował się przed II. CC. MM.; czterey Oficerowie kawalergardów i Jenerał hrabia Alexy *Orłow* po obu stronach Tronu; na rozkaz Cesarza, Minister skarbu podał II. CC. MM. medale, wybite z okoliczności Koronacyi. Rozdano je Osobom obecnym płci obojey, i zaniesiono do J. C. W. Wielkiego Xięcia Następcy Tronu, do J. C. W. Wielkiey Xiężny Heleny i innych Xiążąt, w drugim apartamencie, gdzie był zastawiony stół osobny dla II. CC. i KK. WW. Wówczas Metropolita pobłogosławił ucztę. Skoro N. Cesarz Jegomość poprosił pić, osoby przytomne, pozdrowiwszy II. CC. MM. usiadły do przygotowanych dla Siebie stołow. Osoby klass innych przeszły do drugiego appartamentu, w tak wielkiey liczbie, ile mieysce tego dozwalało. W tey chwili oddaliło się Ciało dyplomatyczne. Podczas stołu dawała się słyszeć muzyka wokalna i instrumentalna, a po skończonym stole NN. Cesarz i Cesarzowe udali się do Swych wewnętrznych apartamentów, z tymże orszakiem, który Im wprzódy towarzyszył.

W krótkim tym rysie, dającym poznać tylko porządek i następstwo obrzędów koronacyynych, nie ośmielaliśmy się opisać nadzwyczayney wspaniałości podobnego widoku, ani mnóstwa przedmiotów, z których się składał, a tém bardziey wrażeń niezatartych, które zostawił w tych wszystkich, co mieli szczęście bydź tego świadkami. Stan duszy, z którym każdy z nas spieszył na tę wielką uroczystość, był wzmacniany i bardziey podnoszony, jeśli można, samym widokiem mieysc, gdzie się ta uroczystość odbywała. Pomniki *Kremla* są treścią naszey historyi; panują one nad tą starożytną stolicą, która, czterykroć powstając, a zawsze pięknieyszą, ze swych popiołów, w przeciągu tylu wieków, zdaje się, że się stała godłem wieczney trwałości Państwa. Wszystkie naymilsze nam i naychlubnieysze pamiątki, przybierają niejako postać i stają w porządku chronologicznym, w tym narodowym przybytku. Tam to, pomiędzy przeszłością, napełniającą nas sprawiedliwą chlubą, a szczęśliwą przyszłością, którą nam naysłusznieysze wróżą nadzieje, w obliczu Europy, reprezentowaney przez poselstwa takie, jakich Monarchowie nigdy, ani pochlebnieyszych, ani godnieyszych swego wyboru nie wyprawili, byliśmy przytomni Namaszczeniu Jego Cesarskiey Mości.

Natura sama czuwała nad przygotowaniami do uroczystości; powietrze było spokoyne i miłe, a niebo dziwney pogody i jasności. Naymnieyszey chmurki nie było na horyzoncie.

Od godziny 6 zrana, tłum niezmierny, napełniał już galerye wzniesione ponad drogą, którą miał orszak postępować, i w mieyscach, zkąd jego przechód mógł bydź widzianym. Usłanie z sukna ponsowego, rozciągało się od pałacu, aż do drzwi Soboru Wniebowzięcia, leżącego na południe, a od drzwi połnocnych do Soboru ś. Michała Archanioła, daley do Soboru Zwiastowania, a nakoniec do krużganku czerwonego, zwracającego tym sposobem processyą do mieysca, z którego wyszła. Amfiteatra, przeznaczone dla widzów, były ozdobnie zawieszone suknem tegoż koloru. Woyska wszelkiey broni zaymowały środek *Kremla;* lud tłumił się ciżbą poza żołnierzami. Śród tego niezmiernego natłoku, naywiększy porządek ciągle panował, a każdy cieszył się do woli, nieporównanym widokiem, który miał przed sobą. Oczekiwanie Nayjaśnieyszych Osób, na których wszystkie oczy i wzruszenia wkrótce zwrócić się miały, sprawowało cześć przenikającą ciszę. Sam tylko dzwon święty napełniał powietrze odgłosami powolnemi, głębokiemi i uroczystemi; możnaby powiedzieć, iż to był potężny głos narodu, wznoszący do niebios koncert modłow i uwielbień. Lecz ze wszystkich chwil, które uwieczniły pamięć dnia tego, żadna nie była wznioslieyszą nad tę, w którey, oznaymiany tysiącami okrzyków radości i uniesienia, Monarcha, wychodząc z Kościoła, ukazał się po raz pierwszy Swojemu ludowi, przybrany w swietne znamiona, zakłady jego przymierza z Królem Królów, pośród Dworu, którego świetność gasła przed Nim, otoczony Wodzami, którzy tak wysoko podniesli chwałę naszego oręża, mając obok Siebie Braci, wzory naywspanialszey przyjaźni, z Małżonką nareszcie, którą Go Bóg obdarzył, dla ostrzeżenia poddanych, aby tam szukali przykładu cnót domowych, gdzie złożone jest naywyższe prawo ich powinności dla Państwa. Trzeba było oglądać ten zadziwiający widok, trzeba było słyszeć te długie rozlegania się okrzyków, które się łączyły z hukiem dział i odgłosem wszystkich dzwonów *Kremla;* trzeba było dzielić powszechne upojenie, a niktby się nie odważył malować takiey chwili.

Sankt-Petersburg d. 4 września.
(z Gazety Senackiey.)

Przez naywyższe dyplomata, datowane w *Moskwie* dnia 22 sierpnia, nayłaskawiey udarowani brylantową ozdobą orderu ś. *Anny* 1szey klassy: radca tayny, senator *Dubieński;* radca tayny, gubernator cywilny jarosławski *Bezobrazow;* radca tayny *Drużynin;* rzeczywisty radca stanu *Rosenberg;* rzeczywisty radca stanu *Bibikow;* rzeczywisty radca stanu *Wronczenko;* rzeczywisty radca stanu, gubernator cywilny inflantski *Duhamel;* rzeczywisty radca stanu *Kontenius*, członek komitetu opieki kolonistów w krajach Rossyi południowych.

Nayłaskawiey mianowani kawalerami orderu ś. *Anny* 1szey klassy: kontr-admirał *Hamelton*, kontr-admirał *Moczakow*, kontr-admirał *Ratmanow;* rzeczywisty radca stanu, dyrektor departamentu gospodarskiego ministeryum spraw wewnętrznych *Stoh;* rzeczywisty radca stanu gubernator cywilny pskowski *Aderkas;* ober-berghauptman rangi 4tey klassy gubernator cywilny tomski *Frołow;* rzeczywisty radca stanu gubernator cywilny tobolski *Bantysz-Kamieński;* rzeczywisty radca stanu gubernator cywilny archanjelski *Hanskau;* rzeczywisty radca stanu *Hołyński;* rzeczywisty kamerher, marszałek gubernialny pskowski *Wasilczykow*.

Nayłaskawiey mianowani kawalerami orderu ś. *Włodzimierza* 2giey klassy wielkiego krzyża radca tayny senator *Kazadajew;* rzeczywisty radca stanu *Rahożyn*, zarządzający kantorem banku handlowego w Moskwie; rzeczywisty radca stanu fon *Baranow*, zarządzający takimże kantorem i obwodem celnym w Rydze.

Kawalerami tegoż orderu i klassy: radca tayny dyrektor policyi wykonawczey *Szter;* wice-admirał *Pustoszkin;* rangi 4tey klassy *Ihnatjew*, jeneralny komisarz woyskowy flotny; kontr-admirał *Rożnow;* kontr-admirał *Byczewski* i naczelnik floty w *Sewastopolu;* ober-prokuror Rządzącego Senatu *Kaysarów;* rzeczywisty radca stanu gubernator cywilny orenburski *Nielidow;* radca stanu gubernator cywilny permski *Tiufiajew*.

Przez naywyższe ukazy do Rządzącego Senatu, datowane w Moskwie d. 22 sierpnia:

Dama stanu Hrabina *Liwen*, wyniesiona do godności Xiążęcey Państwa Rossyyskiego z potomstwem.

Wyniesieni do godności Hrabiow Państwa Rossyyskiego z potomstwem: minister woyskowy, jenerał piechoty *Tatyszczew;* jenerał adjutant, J. C. M. jenerał porucznik *Czernyszew;* jenerał porucznik *Kuruta*, naczelnik głównego sztabu Jego Cesarskiey Wysokości Cesarzewicza i Wielkiego Xiążęcia Konstantego Pawłowicza; rzeczywisty radca tayny baron Grzegorz *Strogonow;* jenerał-adjutant J. C. M. jenerał porucznik *Pozzo-di-Borgo*.

Rzeczywisty radca tayny Xiążę *Kolcow-Mosalski*, nayłaskawiey mianowany wielkim mistrzem dworu i ma zostawać w Moskwie, na zdarzenie bawienia Nayjaśnieyszego Dworu w tey stolicy.

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N 110.

Wilno dnia 13 Września v. s. 1826 Roku.

Poseł nadzwyczayny i minister pełnomocny przy dworze rzymskim, radca tayny, *Italiński*, mianowany rzeczywistym radcą taynym.

Jenerał mistrz prowiantow głównego sztabu J. C. M., rangi 3ciey klassy, *Abakumow*, ma zasiadać w Rządzącym Senacie, zostając razem na teraźnieyszem urzędowaniu.

Radca tayny, zarządzający bankiem assygnacyynym Państwa i expedycyą przygotowania papierów, Xiążę *Chowański*, ma zasiadać w Rządzącym Senacie.

Radca tayny, zarządzający kommissyą Państwa umorzenia długow, Hrabia *Lambert*, ma zasiadać w Rządzącym Senacie.

Radca tayny, *Uwarow*, ma zasiadać w Rządzącym Senacie z uwolnieniem od zarządzania bankami Państwa pożyczkowym i handlowym.

Ober-Prokurorowie: *Ogarew* i *Czeliszczew*, oraz, liczący się w woysku jenerał major *Stawicki* 1szy, mianowani radcami taynymi i mają zasiadać w Rządzącym Senacie.

Rzeczywisty radca stanu, *Karniejew*, zarządzający departamentem robot górniczych i solnych, mianowany radcą taynym.

Rzeczywisty radca stanu, *Frołow-Bagriejew*, członek rady ministra skarbu, mianowany radcą taynym.

Ober-Prokuror Nayświętszego Synodu, rzeczywisty radca stanu, Xiążę *Meszczerski*, mianowany radcą taynym.

Rzeczywisty radca stanu, Hrabia *Worończow-Daszkow*, poseł nadzwyczayny i minister pełnomocny J. C. M. przy dworze bawarskim, mianowany radcą taynym.

Rzeczywisty Kamerher dworu J. C. M. rangi 4tey klassy, Piotr *Balk-Polew* mianowany radcą taynym.

Dyrektor poczty sanktpetersburski, rzeczywisty radca stanu, *Bułhakow*, mianowany radcą taynym.

Sekretarz stanu J. C. M. rzeczywisty radca stanu, *Murawjew*, mianowany radcą taynym.

Rzeczywiści radcy stanu, kostromski gubernator cywilny *Baumgarten* i dyrektor departamentu gospodarstwa i budowli publicznych *Dżunkowski*, mianowani radcami taynymi; a wiatski gubernator cywilny, *Rychlewski*, mianowany rzeczywistym radcą stanu.

Estoński gubernator cywilny, rzeczywisty kamerher, Baron *Budberg*, mianowany radcą taynym; a radcy stanu: kurlandzki gubernator cywilny Baron *Han* i rządca kancellaryi ryzkiego gubernatora wojennego, *Felkerzamb*, rzeczywistymi radcami stanu.

Wielki mistrz dworu, Hrabia *Litta*, mianowany ober-kamerherem dworu J. C. M.

Marszałek dworu, Baron *Albedil*, mianowany wielkim mistrzem dworu J. C. M.

Mistrz dworu, Xiążę Nikołay *Dołhorukow*, mianowany marszałkiem dworu J. C. M.

Koniuszy Hrabia *Moden*, mianowany Wielkim-Łowczym dworu J. C. M., i ma pozostać przy Nayjaśnieyszey Cesarzowey Jeymości Alexandrze Fedorownie.

Radca tayny, Senator, Hrabia Paweł *Kutaysow*, mianowany łowczym dworu J. C. M.

Sprawujący obowiązki mistrza dworu, rzeczywisty radca stanu, Xiążę Andrzey *Gagarin*, mianowany koniuszym dworu J. C. M.

Kamerher, rzeczywisty radca stanu, Paweł *Łasuński*, mianowany mistrzem dworu J. C. M.

Kamerher, Hrabia Bazyli *Zawadowski*, mianowany mistrzem obrzędow dworu J. C. M.

Kamerher, Xiążę Borys *Jusupow*, mianowany mistrzem obrzędow dworu J. C. M.

Jenerał major Hrabia *Branicki*, mianowany łowczym dworu J. C. M.

Odstawny jenerał-major *Paszkow* ma sprawować obowiązki łowczego dworu J. C. M.

Odstawny jenerał-major Xiążę, Sergiusz *Golicyn*, ma bydź w obowiązku łowczego przy dworze J. C. M.

Radca stanu, *Stoykowicz*, zostający w ministeryum spraw wewnętrznych i członek wolnego towarzystwa ekonomicznego sanktpetersburskiego, mianowany rzeczywistym radcą stanu.

Radca stanu *Horajnow*, członek kancellaryi rozgraniczenia, wyniesiony na rzeczywistego radcę stanu, a radca kollegialny *Horozański*, prezydent izby kryminalney sanktpetersburskiey, na radcę stanu.

Odstawny brygadyer, Hrabia Bartłomiey *Tołstoy*, mianowany rzeczywistym radcą stanu i kamerherem dworu J. C. M.

Zarządzający osobistym kantorem J. C. M. radca stanu *Blok*, mianowany rzeczywistym radcą stanu.

Nayłaskawiey mianowani: radcy stanu: *Potemkin*, *Zaes*, Andrzey *Daszkow*, *Borel* i *Swierczkow*, rzeczywistymi radcami stanu; radcy dworu: Piotr *Poggenpol* i Baron Franciszek *Maltic*, radcami kollegialnymi ze starszeństwem i radca honorowy *Dedeniew*, assesorem kollegialnym.

Wice-rządca 2go oddziału Rządu Obwodu Białostockiego, *Arszeniewski*; pomocnik poczt-dyrektora Litewskiego *Chodoley*, radcy kollegialni, wyniesieni na radców stanu; w tymże pocztamcie Baron *Rozen* i pocztmistrz gubernialny wołyński *Połoński*, radcy honorowi, mianowani assesorami kollegialnymi.

Kamer junker 5tey klassy, Michał *Wielhorski*, mianowany kamerherem i sprawować ma obowiązki łowczego przy dworze J. C. M.

W 75tym teyże daty Ukazie Naywyższym do Rządzącego Senatu wyrażono: „Uznawszy za dobrą ustanowić ministeryum dla zarządu sprawami po wszystkich zawiadowstwach dworu, łącznie z ministeryum departamentu udziałow i zawiadowstwem Gabinetu pod nazwaniem Ministeryum Dworu Cesarskiego, którego urządzenie tu załączając, Rozkazujemy bydź Ministrem Dworu Naszego Jenerał-Adjutantowi, Jenerałowi piechoty Xięciu *Wołkońskiemu*."

Hiszpania.

Madryt dnia 18 sierpnia.

(z Gazety Warszawskiey).

Odbyła się tu nareszcie wielka Rada Ministrów w obecności Króla (pisze Dziennik Paryzki *Biała Chorągiew*). Posłowie zagraniczni nie znaydowali się na niey. Minister Skarbu okazał, iż rząd wyczerpał już wszystkie tegoroczne zasiłki; iż podług wiadomości nadesłanych od wszystkich Intendentów z prowincyy, nie można się spodziewać całkowitego wpływu podatkow, mimo użycia wszelkich środków surowości; przydał, iż rolnicy przywiedzeni do nayokropnieyszey nędzy; że po większey części nie zasieli pól swoich tego roku, jedni z powodu niemożności, drudzy dla niskiey ceny zboża, sprawioney przez dowóz zboża zagranicznego. Oświadczył potém, że już głód daje się czuć w wioskach, i że toż samo w miastach nastąpi, jeśli rząd dobroczynnych i dzielnych środków nie przedsięweźmie. Dodał nakoniec, iż brak w skarbie w tym roku będzie dwa razy większy, niż w poprzedzającym. — Zabrał potém głos Minister woyny, i skreślił naysmutnieyszy obraz stanu woyska. Dowiódł, iż liczba żołnierzy pod bronią jest mnieysza, niż mniemają; większa bowiem część pułków nie może bydź uzupełnioną z powodu niedostatku skarbu; że nie można zaufać istnącym pułkom, gdyż niepodobna żądać wytrwałości od ludzi, którzy nie dostają ani mundurów, ani żołdu, i od lat dwóch zwolna doszli do naywyższego stopnia niedostatku. Prze-

szedł potém do gwardyi Królewskiey, i powiedział, iż jest jedynym korpusem dobrze uzbroionym, lecz że tylko 2000 ludzi wynosi, i że służy jedynie do obrony stolicy i rodziny królewskiey; że jey do niczego użyć nie można: ponieważ oficerowie jey są zbyt młodymi, z których naystarszy przed trzema laty był jeszcze w szkołach; że gdyby nawet Francya przysyłała nowe woysko posiłkowe, nie możnaby go przyjąć dla braku funduszu na jego utrzymanie i zapłatę. — Minister morski twierdził, iż ⅔ części statków budowanych w *Kartagenie* lub w *Ferrolu* zgnije na warsztatach, albowiem przedsiębiercy wiedząc, iż od rządu nie dostaną pieniędzy, nie chcą ich kończyć. Oznaymił oraz ten Minister, iż okręty Kolumbiyskie i Algierskie krążą przy naszych brzegach, i wzbudzają obawę rządu. Po ministrze morskim. Pan *Calomarde* rzekł słów kilka i mówił w ogólności o nadziejach, jakie rząd mieć może w środkach zaradczych na tyle nieszczęść i o zasiłkach, jakie znaydzie po uskutecznieniu reform. — Nareszcie Xiąże *Infantado* powstał, a popierając zdanie Pana *Colomarde* zasadzał swoje dowody na mądrości i dobroci Króla. — Monarcha, wysłuchawszy zdania całey Rady, oświadczył, iż nie myśli wydawać woyny Portugalii.

Rozboynik, którego towarzysza dnia 11 b. m. powieszono, odkrył spisek w celu wysadzenia na powietrze tuteyszego wielkiego więzienia. Znaleziono 13 funtow podłożonego prochu; więznie chcieli się gwałtem wydobyć, a jeden z nich miał podpalić minę. Król zamienił karę śmierci, na którą donosiciel był skazany, na karę więzienia dożywotniego na galerach.

— *Dnia 22 sierpnia* —

Xiąże *Infantado* otrzymał na prośbę swoję uwolnienie od urzędu. Przyjął Króla własnym kosztem w *Guadalaxara*, pożyczył mu znaczną summę, i dał nieobojętne dowody swojey bezinteressowności. Posiadał przychylność infantów, stronnictwa rojalistowskiego i duchowieństwa; opierał się mocno rabunkom i zdzierstwom. Zdaje się, iż następcą jego będzie Xiąże *San Carlos*, który wyjechał do *Petersburga*. Xiąże *Infantado* dawno już postanowił złożyć urząd, i nic go od tego kroku wstrzymać nie zdołało.

Nigdy jeszcze skarb hiszpański nie był tak próżny, jak jest teraz. Od 11 miesięcy żaden urzędnik cywilny nie dostał pensyi. Ustanowionych podatków nigdzie nie składają. Zbiory zboża, które przed dwoma miesiącami czyniły niejaką nadzieję, chybiły w wielu prowincyach. Ulewy tak zniszczyły pszenicę i jęczmień, iż tylko słomę zebrano. Wielki głód grozi na przyszłą zimę.

Austrya.

Presburg d. 22 sierpnia.

(z Gazety Warszawskiey.)

Projekt do poselstwa, w celu naypokornieyszego przełożenia J. C. K. Mci, względem ofiarowaney ilości podatkowey, na posiedzeniach okolnych d. 18 i 19 b. m. sprostowany, tudzież naywyższą pod d. 21 lipca na to wydaną rezolucyą, odczytano d. 21 na 134 (Stanowém tylko) posiedzeniu seymu i po niektórych poprawkach w stylu, takowy potwierdzono, po czém, jako poselstwo, Dyktaturze oddano, a posiedzenie na tém zakończono. Wczora było 135te posiedzenie seymowe w obu Izbach. Poselstwo odczytane było jeszcze raz u Stanów, a potém do Izby magnatów odesłane, która takowe zaraz pod rozwagę wzięła.

Dziennik Wileński.

Numér 8 Dziennika Wileńskiego roku 1826, zawiera następujące materye:

Literatura nadobna. Listy do Aliny o Grammatyce języka polskiego. Miłość niéma, powieść. — *Starożytność.* O piśmie egipskim. — *Historya.* Z rękopisów Dogiela wyjątki ściągające się do działań między królami Zygmuntem I i Zygmuntem II a Solimanem Sułtanem Tureckim. Ciąg. 5ty. — *Ekonomija.* O potrzebie rękodzielni w państwach cywilizowanych. — *Krajoznawstwo.* Wiadomości o wyspach Sandwich. — *Statystyka.* Ludność Nowego Swiata. — *Fizyka.* Nowe postrzeżenia i doświadczenia względem własności cieplika promienistego. O stosunkach zachodzących pomiędzy barometrem a termometrem w różnych wysokościach. O ruchu wzbudzanym w płynach przez potok elektryczności stosu Wolty. — *Chemija.* O praktycznem użyciu reagensów w rozbiorach ciał rozmaitych. — *Zoologija.* Cechy gatunkowe rodzaju jeleniego z rogow. O owadzie południowo-amerykańskim, którego liszka w ciele ludzkim żyje. O przeznaczeniu wąsów u kota i wielu innych zwierząt. O przyczynie peryodycznych przelotow ptasich i wędrówek rybich. — *Mineralogia.* Opisanie nowo-odkrytych lub mniey znajomych minerałów: Edyngtonit. Ostranit. Bukklandyt. Kronsztedtyt. Czyldrenit i Sommerwilit. Aktynolit szklisty. — *Nauki stosowane.* Przestrogi mające się zachować w nabywaniu owiec cienko-wełnistych. W ulepszeniu gospodarstwa owczego dawać pierwszeństwo łączeniu z baranami hiszpań. O robieniu lakierów. Opisanie niektórych gatunkow drzewa na meble używanego. Uwagi nad handlem z Ameryką Południową. O taniości bawełnianych materyy angielskich Siedm sztucznych sposobów hodowania cieląt ze znacznem oszczędzeniem mléka, używanych w Anglii. Jakim sposobem mlékiem jedney krowy wykarmić dwoje, nawet troje cieląt. Sposób wędzenia miąs za pomocą kwasu drzewnego. Garbowanie skór przez ugniatanie. Porównanie kory dębowey z gliną japońską, zwaną *kaszu* do garbowania skór używaną. Prosta machina do czyszczenia wody. Prosty i łatwy sposób wecowania brzytew. Machina do nadawania kutneru. Massa metalliczna do srébra podobna. — *Nowiny naukowe.* Cesarskie tow. gosp. wieysk. w Moskwie. Królewski uniwer. warszaw. konkurs do katedry Analizy Wyższey. Król. Akad. napisów i nauk wyzwolonych. Akad. umiejęt. w Paryżu. Akad. szt. pięk. w Paryżu. Akad. med. w Berlinie. Uniwersytety: berliński. Lowański. Halski, królewiecki, greifswaldzki. boński Statystyka uniw. niem Edymburski. Instytuta: medyko-chir. w Berl. i rzemieślniczy. Ortopedyczny. Towarzystwa: uprawy ogrodoww Bruxelli. rolnictwa i botaniki w Gandawie. Nekrologi: Hr. Orłow, Xdz. Piiazzi 265. Jeuffroy, Proust, Stouf, Sturm, Puhlmann. Baronowa Dartrey. Szczególności biograficzne. Starożytności. Zabytki i slady historyczne. Krajoznawstwo. Podróże. Historya Naturalna. Wynalazki. Naywyższe budowy. Nowe dzieła: polskie, rossyyskie, cudzoziemskie.

---

2 Sąd Taxatorsko Exdywizorski na rozdział dóbr Mołowid w Powiecie Słonimskim położonych do zeszłego Józefa Kollezskiego Assessora, i żyjącego Michała Tytularnego Sowietnika Kiersnowskich, należnych, Dekretem Remissyinym Sądu Ziemskiego Słonimskiego na dniu 19 miesiąca 8bra roku 1825 zaferowanym, przeznaczony, po spełnioney już Komportacyi i wymiarze Geometrycznym dóbr, w stosunek wydanego obwieszczenia pod dniem 28 miesiąca augusta teraznieyszego roku, dla ostatecznego ukończenia dzieła na dniu 24 miesiąca 7bra terazniejszego roku w zupełnym Komplecie w Majątku Mołowidach znaydować się będzie, i o tym wszystkich pretensorow i kredytorow przez trzykrotną Awizacyą Kuryera Litewskiego zawiadamiając, tychże pretensorow do stanności pod karą rozciągnienia Amissyi wzywa. Datt 1826 roku miesiąca 7bra 2 dnia.

Ignacy Rahoza Sędzia Ziemski Słonimski i Exdywizor.

---

2 W Wilnie w Ratuszu w Handlu Korzennym znayduje się kocz mało używany Warszawskiey fabryki i drążki fartuchowe parokonne nowe do sprzedania.

---

3 W domie JP. Tichona Zaycowa kupca Wileńskiego blisko placu wielkiego, jest wygodny appartament ze stayniami, kuchnią, wozownią, sklepami, meblami i dalszym oporządzeniem, do naięcia rocznie lub półrocznie od dnia 29 7bra tego roku, ktoby zaś życzył ony mieć, raczy zgłosić się do właściciela w tymże domie mieszkającego.

---

1 Wyjeżdża za Granicę do Prus do Miasta Memla Wikaryusz Meyszagolski Xiądz Wincenty Bortkiewicz, na miesięcy pięć, w interesach familiynych.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Woyennego Gubernatora
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.